

Expunere de motive reglementarea meșteșugurilor tradiționale sau populare :

1. Introducere: Contextul general

Meșteșugurile tradiționale, denumite și populare sau rural-artizanale, reprezintă o parte fundamentală a patrimoniului cultural imaterial al României, fiind expresia vie a creativității, îndemnării și identității comunităților locale. Prin intermediul meșteșugurilor, cunoștințele și tehnicile străvechi sunt transmise din generație în generație, contribuind la păstrarea și promovarea valorilor culturale specifice fiecărei zone geografice. Dincolo de valoarea lor culturală, meșteșugurile tradiționale joacă un rol important și în economia locală, contribuind la dezvoltarea turismului cultural și la promovarea produselor autentice românești pe piețele interne și externe.

Cu toate acestea, în prezent, meșteșugarii tradiționali din România se confruntă cu o serie de dificultăți care limitează recunoașterea oficială a activității lor și, implicit, accesul la oportunități de promovare și dezvoltare. Lipsa unui cadru legal clar și specific pentru meșteșugarii tradiționali a creat un vid legislativ care afectează atât protejarea tradițiilor, cât și drepturile meșteșugarilor. În acest context, se impune adoptarea unei legi care să reglementeze activitatea meșteșugarilor tradiționali, să le confere un statut oficial și să sprijine promovarea meșteșugurilor românești.

2. Situația actuală: Probleme identificate

În urma consultărilor cu reprezentanții meșteșugarilor populari, s-au identificat următoarele probleme majore care afectează activitatea acestora:

- **Vid legislativ:** În România, nu există o legislație specifică care să reglementeze activitatea meșteșugarilor tradiționali. Deși există reglementări precum **Legea nr. 26/2008** privind protejarea patrimoniului cultural imaterial și **Legea nr. 1/2005** privind organizarea și funcționarea cooperăției, acestea nu oferă un cadru complet și adecvat pentru recunoașterea și protejarea meșteșugarilor tradiționali.
- **Lipsa delimitării între categoriile de artizani:** Nu există o delimitare clară între meșteșugarii tradiționali, creatorii de obiecte handmade și comercianții de produse artizanale sau importate, realizate prin procese tehnologice automatizate. Această confuzie afectează autenticitatea produselor tradiționale și creează dificultăți pentru meșteșugarii autentici în a-și comercializa produsele.

- **Lipsa unui proces de autorizare/autentificare:** Meșteșugarii tradiționali sau populari nu beneficiază de un proces reglementat de autorizare și autentificare care să le confere un statut oficial. Aceasta face dificilă diferențierea produselor autentice de cele industriale sau de imitație, afectând negativ imaginea meșteșugurilor tradiționale.
- **Acces limitat la târguri și expoziții:** Meșteșugarii populari se confruntă cu taxe ridicate și acces dificil la târguri, festivaluri și alte evenimente culturale. Acest lucru le limitează capacitatea de a-și expune și comercializa produsele, afectându-le sustenabilitatea economică.
- **Bariere fiscale:** Mulți meșteșugarii tradiționali, în special cei care sunt pensionari sau au venituri suplimentare, se confruntă cu povara fiscală, inclusiv plata contribuțiilor la pensie și sănătate, chiar și atunci când acestea nu sunt necesare din punct de vedere legal.

3. Scopul proiectului de act normativ

Această propunere legislativă, documentată după analiza altor proiecte depuse de-a lungul legislaturilor anterioare, urmărește să răspundă provocărilor cu care se confruntă meșteșugarii tradiționali (meșterii populari) și să ofere un cadru legislativ specific pentru recunoașterea, protejarea și promovarea activității acestora. Scopurile principale ale legii sunt:

- **Recunoașterea oficială a meșteșugarilor tradiționali (meșterilor populari)** prin stabilirea unui proces clar de autorizare și certificare, care să le confere acestora un statut oficial și să asigure autenticitatea produselor realizate.
- **Delimitarea clară între meșteșugarii tradiționali (meșterii populari) și alte categorii de artizani sau comercianți** (de exemplu mici producători de bijuterii moderne), pentru a proteja meșteșugurile autentice și pentru a preveni concurența neloială.
- **Crearea unui mecanism de protecție și promovare a meșteșugurilor tradiționale** prin introducerea unei mărci tradiționale distinctive, care să ateste autenticitatea produselor specifice unei anumite zone sau tradiții.
- **Facilitarea accesului meșteșugarilor tradiționali la târguri și expoziții** prin reducerea și scutirea taxelor de participare și prin asigurarea unor locuri speciale pentru aceștia în cadrul evenimentelor culturale.
- **Oferirea unor facilități fiscale pentru meșteșugarii tradiționali care au venituri impozabile sau care îndeplinesc condițiile de pensionare**, pentru a le reduce povara financiară și pentru a sprijini activitatea lor.

4. Prevederi esențiale ale propunerii legislative

a. Procedura de recunoaștere și certificare

Legea stabilește o **procedură clară** de recunoaștere a statutului de meșteșugar tradițional, care va fi realizată de o comisie formată din reprezentanți ai Direcțiilor Județene pentru Cultură, ai Centrelor Județene pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale și specialiști etnografi. Această comisie va evalua dosarele depuse și va efectua vizite la fața locului pentru a verifica autenticitatea procesului de producție și a materialelor utilizate.

b. Criterii stricte de evaluare

Statutul de meșteșugar tradițional va fi acordat doar celor care îndeplinesc criteriile stricte, cum ar fi utilizarea tehnicilor și instrumentelor tradiționale, calitatea materialelor și respectarea tradițiilor locale. Aceste criterii asigură protecția meșteșugurilor autentice și recunoașterea oficială a produselor tradiționale.

c. Marca tradițională distinctivă

Legea prevede **crearea unei mărci tradiționale distinctivă**, emisă de Institutul Național al Patrimoniului, care va atesta autenticitatea și originalitatea produselor meșteșugărești tradiționale. Marca va ajuta la diferențierea produselor autentice de cele industriale sau de imitație și va conferi o valoare adăugată produselor tradiționale.

d. Facilități fiscale și scutiri de taxe

Legea prevede **facilități fiscale** pentru meșteșugarii tradiționali care îndeplinesc condițiile de pensionare, precum scutirea de la plata contribuțiilor sociale de sănătate și pensii. De asemenea, se oferă **scutiri de taxe de participare** la târguri și expoziții, pentru a sprijini accesul meșteșugarilor tradiționali la evenimente culturale.

5. Impactul social, cultural și economic

Adoptarea acestui proiect de lege va avea un impact pozitiv asupra mai multor aspecte:

a. Social și cultural

Legea va contribui la **conservarea și promovarea patrimoniului cultural imaterial** al României, sprijinind meșteșugurile tradiționale ca forme autentice de expresie culturală. Prin recunoașterea oficială a meșteșugarilor tradiționali, legea va stimula transmiterea cunoștințelor și tehnicilor tradiționale către generațiile viitoare.

b. Economic:

Legea va sprijini dezvoltarea economică a comunităților locale, în special în mediul rural, prin promovarea produselor meșteșugărești și facilitarea accesului la piețe naționale și internaționale. Reducerea poverii fiscale și scutițiile de taxe vor contribui la sustenabilitatea economică a meșteșugarilor tradiționali.

c. Turism cultural

Meșteșugurile tradiționale constituie o atracție majoră pentru turiști, iar legea va stimula turismul cultural prin organizarea de evenimente dedicate meșteșugarilor și promovarea produselor autentice românești. Aceasta va contribui la dezvoltarea turismului cultural și la creșterea vizibilității internaționale a meșteșugurilor tradiționale din România.

6. Conformitatea cu normele de tehnică legislativă

Proiectul de lege respectă **Legea nr. 24/2000** privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Structura și formularea prevederilor respectă principiile clarității, preciziei și coerenței. Proiectul este corelat cu legislația existentă în domeniul patrimoniului cultural și dezvoltării locale, iar prevederile sale sunt coerente și armonizate cu cadrul legislativ național și european.

7. Concluzii

Adoptarea acestei legi este imperios necesară pentru protejarea și promovarea meșteșugurilor tradiționale, ca parte integrantă a patrimoniului cultural național. Legea oferă meșteșugarilor tradiționali recunoașterea oficială a activității lor, sprijin fiscal și acces la evenimente culturale, contribuind astfel la conservarea identității culturale și la dezvoltarea economică a comunităților.

Având în vedere importanța culturală și economică a meșteșugurilor tradiționale, solicităm adoptarea prezentului proiect de lege de către Parlamentul României.

În numele inițiatorilor :

Senator PNL de Vâlcea
Claudia Mihaela BANU

Senator PNL de Bihor
Patricia Simina Arina MOȘ

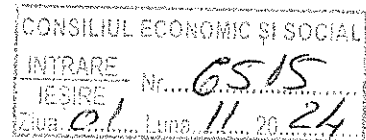
Senator PNL de Maramureș
Cristian-Augustin NICULESCU-ȚĂGĂRLAȘ

Senator PNL de Bacău
Daniel-Cătălin FENECHIU

Co-inițiatori ai propunerii legislative privind reglementarea meșteșugurilor tradiționale sau populare:

Nume și Prenume Parlamentar	GRUP PARLAMENTAR / funcția deținută - senator sau deputat	Circumscripția electorală	Semnătură
Achator Mihăiță	Senator PNL	43	
CRISTIAN CHIRTES	PNL	28	
Pandaș Ciprian	senator PNL	12	
Păun Clăuș	PNL	1	
Bica Doruț	PNL	3	
PATRICIA MIHAI	PNL	31	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

pentru reglementarea meșteșugurilor tradiționale sau populare

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 1 - Prezenta lege stabilește cadrul general pentru recunoașterea statutului de meșteșugar tradițional sau popular, reglementează drepturile și obligațiile acestora, precum și organizarea structurilor reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali din România, în scopul conservării, protejării, promovării și valorificării meșteșugurilor și culturii tradiționale.

Articolul 2 - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele înțelesuri:

- a) **Meșteșug popular (tradițional)** – activitatea manuală de realizare a unor obiecte utilitare sau decorative, reprezentative pentru obiceiurile și tradițiile culturale locale și regionale, transmise ereditar din generație în generație, inclusiv cu folosirea unor instrumente și tehnici tradiționale.
- b) **Produce meșteșugărești populare** – obiecte realizate în urma exercitării unui meșteșug tradițional, care se caracterizează prin unicitate, originalitate și reflectă elemente culturale specifice unei comunități etnice sau culturale.
- c) **Meșteșugar popular (tradițional)** – persoana fizică sau asociații familiale care practică meșteșuguri tradiționale și respectă tehnicile și tradițiile specifice acestora.
- d) **Asociații reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali (meșterilor populari)** – ong-uri sau forme asociative fără scop patrimonial, cu personalitate juridică, care au ca obiect promovarea meșteșugurilor tradiționale.

- e) **Marca tradițională (locală sau regională) distinctivă** – simbol grafic distinctiv, emis de Institutul Național al Patrimoniului, care atestă autenticitatea produselor meșteșugărești tradiționale specifice unei anumite zone sau comunități.

Articolul 3 - Legea are ca scop:

- a) Conservarea și protejarea meșteșugurilor tradiționale.
- b) Promovarea meșteșugarilor tradiționali și a produselor lor.
- c) Autentificarea și reglementarea activității meșteșugarilor tradiționali.
- d) Crearea unui cadru legal pentru recunoașterea oficială a meșteșugarilor tradiționali.
- e) Delimitarea între meșteșugarii tradiționali, artizanii de produse handmade și comercianții de produse industriale sau importate.

CAPITOLUL II

Recunoașterea calității de meșteșugar tradițional (meșter popular)

Articolul 4 - Procedura de recunoaștere

(1) Calitatea de meșteșugar tradițional se obține în urma unei proceduri de evaluare desfășurate de o comisie specială formată din:

- Un reprezentant al Direcției Județene pentru Cultură.
- Un reprezentant al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale.
- Un specialist etnograf sau etnolog, desemnat de un muzeu etnografic județean sau regional.

(2) Dosarul de candidatură pentru obținerea statutului de meșteșugar tradițional se vor depune la direcțiile județene de cultură și poate fi depus și în format electronic.

(3) Comisia va analiza dosarul și va efectua o verificare la fața locului pentru a evalua tehnicile de producție tradiționale utilizate, materialele folosite și autenticitatea procesului de producție.

Articolul 5 - Criterii de evaluare

Pentru a obține statutul de meșteșugar tradițional, candidatul trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele criterii:

- Utilizarea tehnicilor și instrumentelor tradiționale specifice meșteșugului practicat.
- Calitatea materialelor utilizate și respectarea tradițiilor locale.

- Unicitatea produselor, care trebuie să reflecte autenticitatea culturală și să fie reprezentative pentru tradiția comunității.
- Verificarea efectivă a locației în care se desfășoară activitatea meșteșugărească, pentru a se asigura conformitatea cu practicile tradiționale.

Articolul 6 - Certificatul de meșteșugar tradițional

- (1) Certificatul de meșteșugar tradițional se emite de către direcțiile județene de cultură în urma deciziei comisiei.
- (2) Certificatul conferă meșteșugarului dreptul de a utiliza marca tradițională distinctivă și de a participa la evenimente dedicate promovării meșteșugurilor tradiționale.

CAPITOLUL III

Drepturile și facilitățile meșteșugarilor populari

Articolul 7 - Drepturi și facilități

- (1) Meșteșugarii tradiționali (meșterii populari) înscriși în Registrul Național al Meșteșugarilor Populari beneficiază de dreptul de a participa la festivaluri, târguri și alte evenimente de profil cu scutirea integrală sau parțială a taxelor de participare.
- (2) Organizatorii de festivaluri și târguri sunt obligați să ofere locuri speciale pentru meșterii populari autentici și să încurajeze promovarea produselor tradiționale.

Articolul 8 - Facilități fiscale

- (1) Meșteșugarii tradiționali care au și alte surse de venituri impozabile beneficiază de reducerea fiscalității, după cum urmează:
  - 50% din impozitul pe profit;
  - 50% din taxele și impozitele naționale stabilite pentru acest gen de meserie.
- (2) Meșteșugarii tradiționali care îndeplinesc condițiile legale de pensionare (vârsta standard și stagiul complet de cotizare) sunt scutiți de plata contribuțiilor la asigurările sociale de sănătate și pensii.

CAPITOLUL IV

Marca tradițională distinctivă

Articolul 9 - Înființarea mărcii tradiționale

- (1) Un grup de cel puțin trei meșteșugari tradiționali, înscriși în Registrul Național al Meșteșugarilor Populari, pot solicita Institutului Național al Patrimoniului emiterea unei mărci tradiționale distinctivă care să ateste autenticitatea produselor lor.
- (2) Marca tradițională distinctivă se aplică produselor specifice unei anumite zone sau tradiții culturale și servește ca simbol al autenticității și valorii meșteșugului tradițional.

CAPITOLUL V

Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali (Meșterilor Populari) din România

Articolul 10 - Organizarea și funcționarea Uniunii

- (1) Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali (Meșterilor Populari) din România este o entitate de utilitate publică, cu personalitate juridică, care reprezintă interesele meșteșugarilor tradiționali la nivel național și internațional.
- (2) Uniunea coordonează activitățile legate de certificarea, promovarea și protejarea meșteșugarilor tradiționali și are dreptul de a propune modificări legislative în domeniu.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Articolul 11 - Registrul Național al Meșteșugarilor Populari

- (1) Registrul Național al Meșteșugarilor Populari este administrat de direcțiile județene pentru cultură și este actualizat anual.
- (2) În registru sunt înscriși toți meșteșugarii sau artizanii populari care au obținut certificatul de meșteșugar tradițional.

Articolul 12 - Finanțarea activităților

Activitățile prevăzute de prezenta lege sunt finanțate din bugetele autorităților locale și din fonduri alocate de Ministerul Culturii.

Articolul 13 - Normele metodologice de aplicare a legii

(1) În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Culturii împreună cu Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali (Meșterilor Populari) din România vor elabora normele metodologice necesare pentru aplicarea legii, prin hotărâre de guvern.

(2) Normele metodologice vor reglementa procedura detaliată de acordare a statutului de meșteșugar tradițional, evaluarea dosarelor, criteriile de autentificare și modalitățile de organizare a evenimentelor dedicate promovării meșteșugurilor tradiționale.

(3) Aceste norme vor include prevederi referitoare la gestionarea Registrului Național al Meșteșugarilor Tradiționali, colaborarea dintre autoritățile publice și organizațiile culturale, și modalitățile de sprijin financiar și logistic pentru meșteșugari.

Articolul 14 - Intrarea în vigoare

Prezenta lege intră în vigoare la **30 de zile** de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această propunere legislativă a fost adoptată de Senat în ședința din data de.....

Președintele Senatului
Nicolae- Ionel CIUCĂ

Această propunere legislativă a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de.....

Președintele Camerei Deputaților
Alfred -Robert SIMONIS